Täysistunto

Perjantai 20.2.2026 klo 13.00—13.28

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja rikoslain muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 195/2025 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 3/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.19 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen esityksen ytimessä on ympäristönsuojelun vahvistaminen. Kyse on välttämättömästä osasta niitä toimia, joilla Suomi kantaa vastuuta ilmastosta, ilmakehästä ja tulevien sukupolvien turvallisesta elinympäristöstä. Se ei ole työtä, jonka voisimme jättää tulevien sukupolvien itsensä ratkaistavaksi. Ympäristömme vaatii meiltä huomiota jo tänään, jotta voimme tehdä Suomesta turvallisen kotimaan myös lapsille ja lastemme lapsille.

Arvoisa puhemies! Uudet EU-asetukset tietyistä kasvihuonekaasuista, otsonikerrosta heikentävistä aineista ja teollisuuden päästötiedoista velvoittavat meitä jäsenmaita huolehtimaan, että sääntöjä myös noudatetaan. Tällä esityksellä varmistamme, että Suomen seuraamusjärjestelmä on selkeä, oikeasuhtainen ja vaikuttava. Se tarkoittaa, että lakien noudattamatta jättämisestä voidaan asettaa rangaistus, kuten oikeusvaltiossa kuuluukin. Kun rangaistavuus ja velvoitteet määritellään aiempaa täsmällisemmin, myös yritysten oikeusvarmuus paranee ja sääntelyä on helpompi noudattaa. Samalla se tarkoittaa, että kallista ympäristöämme vaarantaviin tekoihin voidaan puuttua ajoissa ja tehokkaasti. Tällä EU-sääntelyllä pyritään hillitsemään ilmaston lämpenemistä. Samalla esitys ei kuitenkaan tuo maamme yrityksille merkittäviä uusia velvoitteita, sillä muutokset johtuvat pääosin EU-lainsäädännön täytäntöönpanosta ja selkeyttävät jo olemassa olevia sääntöjä. Teollisuuden päästötietojen raportoinnin täsmentäminen lisää läpinäkyvyyttä, parantaa viranomaisten valmiuksia ja ennen kaikkea vahvistaa kansalaisten luottamusta ympäristötoimien riittävyyteen.

Arvoisa puhemies! Nämä ovat toimia, joilla suojellaan sekä luontoa että ihmisten terveyttä. Ne ovat osa sitä velvollisuutta, jonka perustuslaki asettaa meille aivan kaikille. On meidän tehtävämme huolehtia ympäristöstä ja sen säilyttämisestä tuleville sukupolville. Tämä esitys vie Suomea siihen suuntaan. Se vahvistaa yhdenvertaisia pelisääntöjä ja parantaa ympäristön tilaa. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.22 **Heikki Autto kok:** Arvoisa puhemies! Kun olin pieni koululainen, ihmiskunta pelkäsi otsonikatoa. Erilaiset yhdisteet, joita teollisuuden prosesseista ja erilaisista kuluttajatuotteista pääsi ilmakehään, uhkasivat vahingoittaa sitä elämää maapallolla suojelevaa kerrosta ilmakehässä, joka varmistaa sen, että auringon säteet — jotka ovat voimakkaita, niin elämää ylläpitäviä kuin otsonin puuttuessa elämää vahingoittavia säteitä — pääsisivät haitallisella tavalla tänne maan pinnalle asti. Tuo otsonikato pystyttiin ihmiskunnan yhteisillä toimilla estämään, ja nyt olemme siltä osin hyvässä tilanteessa. Tämä olkoon toiveikas viesti myös tämän ajan koululaisille, että ne ihmiskuntaa ja elämää planeetallamme uhkaavaksi koettavat asiat pystytään kyllä niin yhteisillä toimilla ja yhteisellä tahtotilalla kuin teknologian kehityksellä välttämään.

Tässä EU-lainsäädännön muutoksessa nämä otsonikerrokselle haitalliset aineet, niiden käytöstä annetut asetukset kuin myöskin niin sanottu F-kaasuasetus fluorattujen yhdisteitten osalta sekä päästöportaaliasetus edellyttävät nyt aiempaa voimakkaampaa sääntelyä, ja näiden osalta tuodaan myös rikoslakiin lisää vastuita. Mutta nämä todella, kuten edellä mainiosti puhunut edustaja Hänninenkin sanoi, koskettavat Suomea vain vähän, koska meillä lähtökohtaisesti aina toimitaan lakien ja sääntöjen mukaan ja meillä ympäristönsuojelun taso jo nyt on korkeatasoinen.

Mutta se, että tosiaan voimme esimerkiksi otsonikadosta puhua sillä tavoin selätettynä ongelmana, olkoon tällainen positiivinen, toivoa tuova viesti myös tähän aikaan kaikkien niitten kysymysten osalta, jotka nyt ympäristöön liittyen haasteeksi koemme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Huru, olkaa hyvä.

13.25 **Petri Huru ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Edustaja Autto tässä jo hyvin kuvasi, miksi tämä on tarpeen. Tämä on tarpeen lähinnä sen takia, että EU-asetusten täytäntöön panemiseksi sen voidaan arvioida selkeyttävän tätä nykyistä sääntelyä ja samalla tehostavan sääntelyn toimeenpanoa. Tämä on siksi tarpeen, koska tämä kattaa myös tahalliset tai huolimattomuudesta tehdyt teot, joita ympäristörikosdirektiivi ei kata. Lisäksi tämä sääntely kattaa myös semmoiset huolimattomuudesta tehdyt teot, jotka kuuluvat ympäristörikosdirektiivin soveltamisalaan. Eli sen vuoksi tämä on tarpeen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

13.26 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Se pääasia tuli tuossa äsken sanottua, elikkä tässä on kysymys EU-asetusten täytäntöönpanosta F-kaasujen ja otsoniasetusten osalta. Se kiinnekohta, mikä tässä on tavanomaiseen elämään, on se, että meillähän on käytössä aika paljon myöskin itsellämme näitä F-kaasuja autoissa, autojen ilmastoinneissa: ilmalämpöpumput, muut jäähdytyslaitteet. Siellä on näitä F-kaasuja. Niillä toki se kauppanimi sitten aina on joku omanlainen, mutta se täytyy huomioida, että nyt tällä asetuksen täytäntöönpanolla sitten on enemmän vastuuta niillä toimijoilla, jotka käyttävät näitä kaasuja, ennen kaikkea niin, että niitä ei tuonne ilmakehään saa päästää.

Lopuksi vielä totean sen, että viime vuosina on ollut huomattavaa se, kuinka paljon näiden kyseisten kaasujen hinnat ovat nousseet. Voi olla yksittäisiä kauppaliikkeitä, kun on uutisoitu, että sieltä ovat kaikki jäähdytysaineet kadonneet ilmakehään. On puhuttu jopa muutamien kymmenientuhansien vahingoista pelkästään niiden jäähdytysaineitten osalta. Kyllähän me nähdään myös itse, että jos joudumme autoon käymään vaihtamassa jonkun

kilon lisää jäähdytysainetta, niin kyllähän sekin maksaa noin satasen luokkaa, vaikkei sinne menekään kuin se vajaa kilo.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 195/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.